

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1983

Vyhlášené: 24.11.1983

Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1984

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

131

VYHLÁŠKA

ministerstva školství České socialistické republiky

ze dne 9. listopadu 1983

o výchově a vzdělávání pracovníků v socialistických organizacích

Ministerstvo školství České socialistické republiky v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky a po projednání s Českou odborovou radou stanoví podle § 141 odst. 2 zákonníku práce:

§ 1

(1) Vyhláška upravuje organizaci a řízení výchovy a vzdělávání pracovníků v socialistických organizacích¹⁾ (dále jen „organizace“) je součástí československé výchovně vzdělávací soustavy; zahrnuje v souladu s celospolečenskými potřebami a rozvojem organizací přípravu pracovníků k určité pracovní nebo odborné činnosti, zvyšování a rozšiřování jejich kvalifikace.

Organizace a realizace vzdělávání pracovníků

§ 2

(1) Vzdělávání pracovníků se uskutečňuje plánovitě podle jednotlivých skupin pracovníků a podle účelu přípravy.

(2) Hlavní druhy vzdělávání jsou

- a) zaškolení pro výkon technologicky jednoduchých činností s použitím jednoduchých pomůcek a nástrojů,
- b) adaptační proces k rozšíření vědomostí o další poznatky a praktické zkušenosti k úspěšnému výkonu práce,
- c) příprava osob se změněnou pracovní schopností k výkonu práce,
- d) účelová příprava k získání a doplnění vědomostí a dovedností potřebných k výkonu práce ve vymezené pracovní oblasti a obrážející rozvoj vědy a techniky,
- e) specializační příprava k získání speciálních vědomostí a dovedností,
- f) periodické obnovování a přezkušování způsobilosti k výkonu povolání nebo funkcí podle zvláštních předpisů.²⁾

(3) Součástí vzdělávání pracovníků je seznamování s pravidly bezpečné a zdravotně nezávadné práce a požární ochrany.

§ 3

(1) Vzdelávaní pracovníků se uskutečňuje

- a) v organizaci,
- b) ve výchovně vzdělávacím zařízení (ústav, institut nebo výchovně vzdělávací středisko)
  - 1. organizace, s níž je pracovník v pracovním poměru nebo jiném obdobném pracovním vztahu, nebo jejího nadřízeného orgánu,
  - 2. jiné organizace nebo jejího nadřízeného orgánu
(dále jen „vzdělávací zařízení“), jejichž posláním je výchovná, vzdělávací, metodická, popřípadě poradenská, expertizní, informační nebo výzkumná činnost.

(2) Organizace a vzdělávací zařízení spolupracuje při zabezpečování vzdělávání pracovníků s jinými organizacemi, se školami, se školskými a jinými vzdělávacími zařízeními,³⁾ s orgány Revolučního odborového hnutí a dalšími společenskými organizacemi.

(3) Ústřední orgány státní správy oznamují ministerstvu školství České socialistické republiky (dále jen „ministerstvo školství“) zřízení a zrušení vzdělávacích zařízení.

§ 4

(1) Vzdelávaní pracovníků spojené s ověřováním získaných vědomostí a dovedností se uskutečňuje podle vzdělávacího projektu vypracovaného vzdělávacím zařízením.

(2) Vzdělávací projekt obsahuje zejména cíl, obsah, délku, složení účastníků vzdělávání, formy a metody, organizační a materiální zajištění, způsob zakončení a ověření získaných vědomostí vzdělávaných pracovníků.

(3) Dokladem o ověření získaných vědomostí a dovedností ve vzdělávání pracovníků (§ 2 odst. 2 písm. a, c, d, e, f) je osvědčení; toto osvědčení vydává vzdělávací zařízení, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.⁴⁾

§ 5

Lektoři a instruktoři

(1) Lektoři a instruktoři (dále jen „lektoři“), kteří pedagogicky působí ve výchovně vzdělávacím procesu, musí splňovat společenské, odborné a pedagogické předpoklady.

(2) Za výběr lektorů, jejich pedagogickou přípravu a další vzdělávání odpovídá vzdělávací zařízení, popřípadě organizace.

(3) Odměňování lektorů upravují zvláštní předpisy.⁵⁾

Řízení vzdělávání pracovníků

§ 6

Organizace

- a) zpracovává programy a plány vzdělávání svých pracovníků, rozborů jejich kvalifikační struktury, vzdělávací projekty pro pracovníky, které školí ve vlastní působnosti, plány činnosti vzdělávacích zařízení,
- b) realizuje a zabezpečuje přípravu a zvyšování kvalifikace svých pracovníků, kádrové, materiální a finanční zdroje pro jejich vzdělávání, využívání pokrokových metod ve výuce pracovníků a zvládnutí moderní vyučovací techniky a výměnu zkušeností ze vzdělávání pracovníků.

§ 7

Orgán nadřízený organizaci zejména

- a) řídí zpracování programů a plánů vzdělávání pracovníků podřízených organizací,
- b) řídí vlastní vzdělávací zařízení,
- c) zabezpečuje pedagogickometodické, kádrové a materiální podmínky výuky a výměnu zkušeností ze vzdělávání pracovníků mezi organizacemi,
- d) vykonává dozor nad vzděláváním pracovníků.

§ 8

(1) Vzdělávání pracovníků metodicky řídí příslušný ústřední orgán.

(2) Koordinaci metodického řízení, výměnu zkušeností a výzkum v oblasti vzdělávání pracovníků zabezpečuje ministerstvo školství.

§ 9**Dozor nad vzděláváním pracovníků**

Výkon dozoru se zaměřuje zejména na

- a) plnění plánu vzdělávání pracovníků,
- b) úroveň, účinnost, efektivnost a výsledky výchovně vzdělávací činnosti,
- c) dodržování právních předpisů a jiných opatření v oblasti vzdělávání pracovníků,
- d) společenskou, pedagogickou a odbornou úroveň lektorů,
- e) řízení výchovně vzdělávacího zařízení a utváření příznivých materiálně technických podmínek pro jeho činnost,
- f) zabezpečování a využívání didaktické techniky a učebních pomůcek,
- g) spolupráci se školskými a jinými výchovně vzdělávacími zařízeními,
- h) vytváření podmínek pro vzdělávání osob se změněnou pracovní schopností.

Závěrečná ustanovení**§ 10**

(1) Ustanovení uvedené v § 2 odst. 2 této vyhlášky se nevztahuje na pracovníky, u nichž je další vzdělávání upraveno zvláštními předpisy.6)

(2) Ústřední orgány státní správy oznámí do šesti měsíců po nabytí účinnosti této vyhlášky ministerstvu školství, která vzdělávací zařízení jsou zřízena v jejich působnosti.

§ 11

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1984.

Ministr:

Vondruška v. r.

- 1) § 8 odst. 1 zákonníku práce
- 2) Například: vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, vyhláška ministerstva stavebnictví č. 77/1965 Sb., o výcviku, způsobilosti a registraci obsluh stavebních strojů, výnos federálního ministerstva dopravy čj. 11 446/74 o pravidelném opakovaném přezkušování jeřábníků a vazačů pracujících se silničními výložníkovými jeřáby nebo se železničními kolejovými výložníkovými jeřáby (reg. částka 15/1974 Sb.).
- 3) Například: § 10 zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních.
- 4) Například výnos ministerstva dopravy a spojů o svářečských zkouškách v odvětví železniční dopravy (reg. částka 58/1962 Sb.).
- 5) Vyhláška MPSV ČSR č. 118/1981 Sb., o odměňování některých prací konaných mimo pracovní poměr.
- 6) Například: § 63 zákona č. 69/1967 Sb., o národních výběrech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 39/1977 Sb., o výchově nových vědeckých pracovníků a o dalším zvyšování kvalifikace vědeckých pracovníků, vyhláška FMTIR č. 40/1977 Sb., o zvýšení kvalifikace a hodnocení tvůrčí způsobilosti vědeckotechnických pracovníků, vyhláška ministerstva zdravotnictví ČSR č. 77/1981 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví.

